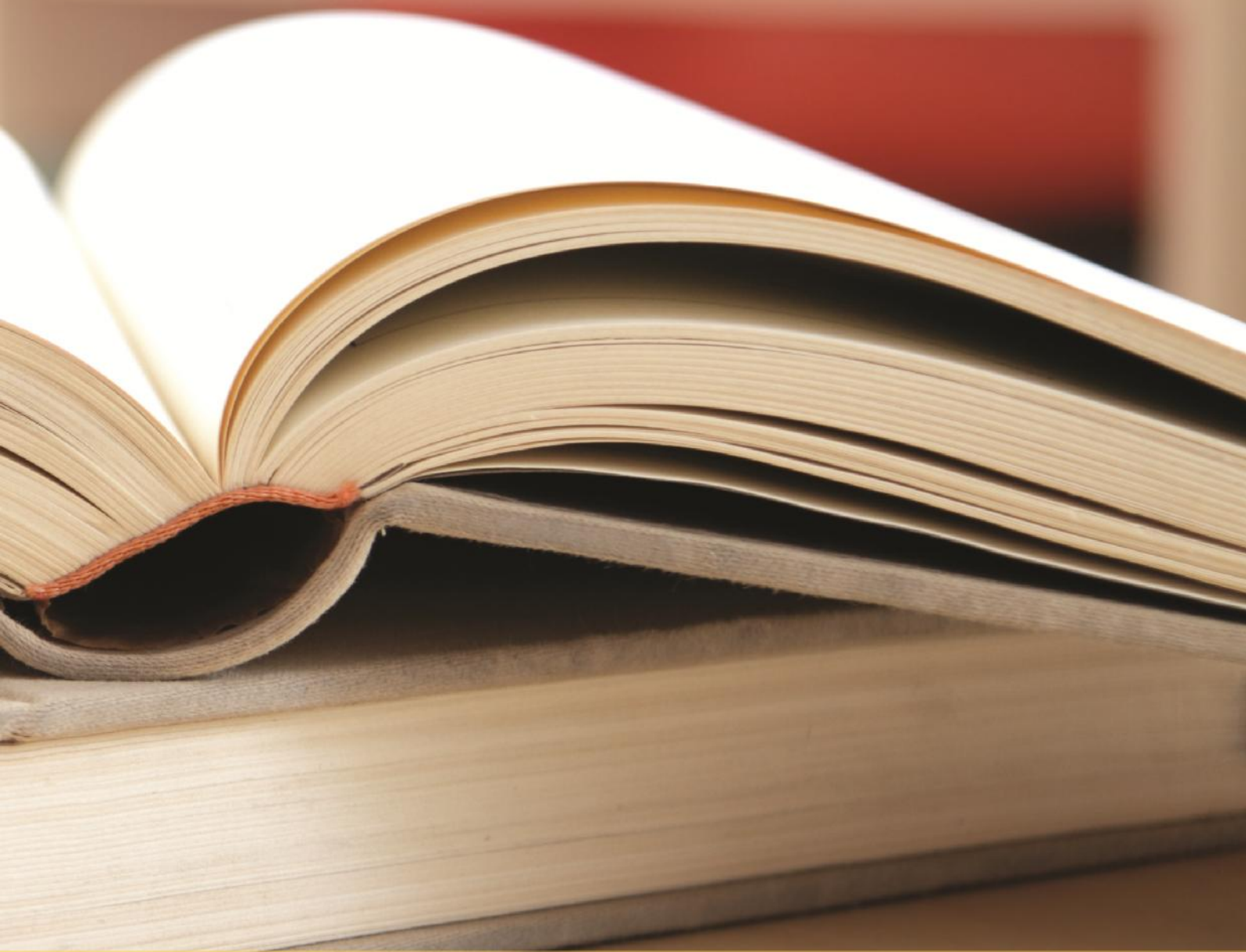
PEOPLE VALUE

Critical and Logical Thinking

ดร.ธวัชชัย บัววัฒน์

061-829-7337
contact.peoplevalue@gmail.com
PeopleValue.Co.Th
www.peoplevalue.co.th

Course ID	Course Name	Time
	Critical and Logical Thinking	6 ชั่วโมง

หลักการและเหตุผล

ในยุคที่ข้อมูลข่าวสารหลั่งไหลเข้ามาอย่างรวดเร็วและท่วมท้น รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจที่ผันผวน องค์กรต่าง ๆ ต้องเผชิญกับปัญหาและความซับซ้อนที่ท้าทาย บุคลากรจึงจำเป็นต้องมีกระบวนการคิดที่ประเมินและคัดกรองข้อมูลอย่างมีวิพากษ์ (Critical Thinking) เพื่อหลีกเลี่ยงอคติทางความคิด ตลอดจนลดข้อผิดพลาดในการตัดสินใจจากการใช้ความรู้สึกหรือประสบการณ์เดิมเพียงอย่างเดียว

นอกจากนี้ การแก้ปัญหาในงานจริงอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยการคิดเชิงตรรกะ (Logical Thinking) ที่มีโครงสร้างชัดเจนเชื่อมโยงจากสาเหตุสู่ผลลัพธ์ได้อย่างเป็นระบบ บุคลากรที่ขาดทักษะนี้มักแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ตัดสินใจด่วนสรุป หรือไม่สามารถสื่อสารและโน้มน้าวผู้อื่นด้วยเหตุผลที่รัดกุม ส่งผลให้เกิดความสูญเสียทั้งเวลา ทรัพยากร และโอกาสทางธุรกิจขององค์กร

หลักสูตร Critical and Logical Thinking นี้ จึงถูกออกแบบมาเพื่อยกระดับศักยภาพทางความคิดของบุคลากร เปลี่ยนการคิดแบบดั้งเดิมไปสู่การคิดที่มีวิพากษ์และมีตรรกะ ผ่านโครงสร้างเนื้อหาที่เข้มข้นและกิจกรรมเน้นการลงมือปฏิบัติ (Action-Based Learning) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเครื่องมือและกระบวนการคิดไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ และการขับเคลื่อนเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์
เพื่อให้ผู้เข้าอบรม

1. ตระหนักถึง ความสำคัญและผลกระทบของการคิดอย่างมีวิพากษ์และมีตรรกะที่มีต่อคุณภาพในการตัดสินใจและการแก้ปัญหาในระดับอาชีพ
2. มีความรู้ ความเข้าใจ โครงสร้าง เครื่องมือ และขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถ ประยุกต์ใช้ตรรกะและกระบวนการคิดเชิงวิพากษ์ในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและสื่อสารข้อเสนอแนะได้อย่างรัดกุมน่าเชื่อถือ

หัวข้อการบรรยาย

ส่วนที่ 1: Mindset of Critical & Logical Thinking

- ความหมายและความแตกต่างของ Critical Thinking และ Logical Thinking
- กรอบความคิดของนักคิดเชิงวิเคราะห์: คิดก่อนเชื่อ ตรวจสอบก่อนตัดสินใจ
- การแยก Fact – Opinion – Assumption – Conclusion
- กับดักทางความคิดและอคติที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ

ส่วนที่ 2: Analytical Thinking

- เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อค้นหาข้อมูลที่สำคัญ
- การวิเคราะห์ปัญหาแบบ Why? – What? – How?
- การแยกปัญหาใหญ่ให้เป็นประเด็นย่อยอย่างเป็นระบบ
- การวิเคราะห์ Cause & Effect เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ของเหตุและผล

ส่วนที่ 3: Logical Thinking & Reasoning

- หลักการคิดแบบ เหตุ ⟶ ผล ⟶ ข้อสรุป
- การเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อสร้างข้อสรุปอย่างมีเหตุผล
- การตรวจสอบความสมเหตุสมผลของข้อสรุป
- เทคนิคการมองหา Logical Gap และข้อผิดพลาดในการให้เหตุผล

ส่วนที่ 4: Critical Decision Making

- กระบวนการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลและเหตุผล
- การประเมินทางเลือกด้วย ข้อดี – ข้อจำกัด – ความเสี่ยง – ผลกระทบ
- การตั้งคำถาม “What if?” เพื่อมองผลลัพธ์และความเสี่ยงล่วงหน้า
- สรุปแนวทางคิดเพื่อนำไปใช้กับปัญหาและการตัดสินใจในงานจริง

Workshop สำหรับการฝึกอบรม

Workshop	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
Workshop 1 : Problem Breakdown	• สามารถ วิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์จริง แยกประเด็นสำคัญ และค้นหาสาเหตุที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นระบบ
Workshop 2 : Critical Decision Lab	• สามารถ ประเมินทางเลือก วิเคราะห์ความเสี่ยง และตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลและเหตุผลอย่างเป็นระบบ

Activity สำหรับการฝึกอบรม

Activity	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
Activity 1 : Fact or Opinion Challenge	• สามารถ แยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และสมมติฐานก่อนนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้
Activity 2 : Logic Puzzle & Decision Case	• สามารถ เชื่อมโยงข้อมูลและเหตุผลเพื่อสร้างข้อสรุปที่มีหลักฐานรองรับและสมเหตุสมผลได้

กลุ่มเป้าหมาย

1. หัวหน้างาน / Supervisor / Team Leader
2. ผู้จัดการและผู้บริหารระดับต้นถึงระดับกลาง
3. พนักงานที่ต้องวิเคราะห์ปัญหาและตัดสินใจในการทำงาน
4. บุคลากรที่ทำงานด้านวางแผน วิเคราะห์ ประสานงาน หรือบริหารโครงการ
5. ผู้ที่ต้องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ

รูปแบบการฝึกอบรม

- ระยะเวลารวม 1 วัน (6 ชั่วโมง)
- 10% Formal Learning: การบรรยายผ่านทฤษฎีและเคสตัวอย่างที่ทันสมัย (Briefing & Concept)
- 20% Social Learning: การอภิปรายกลุ่ม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้บริหาร และการสะท้อนกลับ (Feedback) จากวิทยากร
- 70% Experiential Learning: การทำ Workshop และบทบาทสมมติ (Role Play) รวมถึงการออกแบบ Action Plan เพื่อนำไปใช้จริงในหน้างานทันทีหลังจบการอบรม

ผลที่ได้รับจากการฝึกอบรม

พัฒนา	แก้ปัญหา
• สามารถ วิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์อย่างเป็นระบบก่อนตัดสินใจ • สามารถ แยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็น สมมติฐาน และข้อสรุปได้อย่างชัดเจน • สามารถ ตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์เพื่อค้นหาข้อมูลและสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา • สามารถ ใช้เหตุผลเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อประเมินทางเลือกและตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพ • สามารถ มองปัญหาอย่างรอบด้าน ลดการตัดสินใจจากอคติและการคาดเดา พร้อมนำกระบวนการคิดไปใช้กับงานจริง	• ตัดสินใจจาก ความรู้สึก ประสบการณ์ หรือความเคยชิน มากกว่าข้อมูลและเหตุผล • ได้รับข้อมูลจำนวนมากแต่ ไม่สามารถแยกแยะว่าอะไรสำคัญ อะไรเป็นข้อเท็จจริง • วิเคราะห์ปัญหาไม่ถึงต้นเหตุ ทำให้แก้ปัญหาที่ปลายเหตุและเกิดปัญหาซ้ำ • มีข้อสรุปหรือความคิดเห็นเร็วเกินไป โดย ไม่ได้ตรวจสอบสมมติฐานหรือหลักฐานให้เพียงพอ • เมื่อต้องเลือกทางออกหลายทาง ไม่สามารถประเมินข้อดี ข้อเสีย ความเสี่ยง และผลกระทบ ได้อย่างเป็นระบบ

กำหนดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

หลักสูตร Critical and Logical Thinking

วันอบรม

เวลา	รายละเอียดกิจกรรมของหลักสูตร
8.45 น.	**Pre-Test**
09.00 น.	**ส่วนที่ 1: Mindset of Critical & Logical Thinking** ● ความหมายและความแตกต่างของ Critical Thinking และ Logical Thinking ● กรอบความคิดของนักคิดเชิงวิเคราะห์: คิดก่อนเชื่อ ตรวจสอบก่อนตัดสินใจ ● การแยก Fact – Opinion – Assumption – Conclusion ● กับดักทางความคิดและอคติที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ
	Activity 1 : Fact or Opinion Challenge
10.30 น.	พักเบรก 15 นาที
10.45 น.	**ส่วนที่ 2: Analytical Thinking** ● เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อค้นหาข้อมูลที่สำคัญ ● การวิเคราะห์ปัญหาแบบ Why? – What? – How? ● การแยกปัญหาใหญ่ให้เป็นประเด็นย่อยอย่างเป็นระบบ ● การวิเคราะห์ Cause & Effect เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ของเหตุและผล
	Workshop 1 : Problem Breakdown
12.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น.	**ส่วนที่ 3: Logical Thinking & Reasoning** ● หลักการคิดแบบ เหตุ ⟶ ผล ⟶ ข้อสรุป ● การเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อสร้างข้อสรุปอย่างมีเหตุผล ● การตรวจสอบความสมเหตุสมผลของข้อสรุป ● เทคนิคการมองหา Logical Gap และข้อผิดพลาดในการให้เหตุผล
	Activity 2 : Logic Puzzle & Decision Case
14.30 น.	พักเบรก 15 นาที

กำหนดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

หลักสูตร Critical and Logical Thinking

วันอบรม

เวลา	รายละเอียดกิจกรรมของหลักสูตร
14.45 น.	**ส่วนที่ 4: Critical Decision Making** ● กระบวนการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลและเหตุผล ● การประเมินทางเลือกด้วย ข้อดี – ข้อจำกัด – ความเสี่ยง – ผลกระทบ ● การตั้งคำถาม “What if?” เพื่อมองผลลัพธ์และความเสี่ยงล่วงหน้า ● สรุปแนวทางคิดเพื่อนำไปใช้กับปัญหาและการตัดสินใจในงานจริง
	Workshop 2 : Critical Decision Lab
	Post-Test
	แบบประเมินความพึงพอใจ
16.00 น.	ถาม - ตอบ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น